

HRVATSKI SABOR

Odbor za zaštitu okoliša i prirode

KLASA: 022-03/22-01/141

URBROJ: 6521-29-22 -

Zagreb, 30. studenoga 2022.

D.E.U. br. 22 / 008

ODBOR ZA EUROPSKE POSLOVE
g. Domagoj Hajduković, predsjednik

Predmet: Mišljenje o Stajalištu Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o obnovi prirode COM (2022) 304, D.E.U. br. 22/008

Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora razmotrio je, na 39. sjednici održanoj 30. studenoga 2022. godine, Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o obnovi prirode COM (2022) 304, koje je Odboru za zaštitu okoliša i prirode sukladno članku 154. stavku 1. Poslovnika Hrvatskoga sabora dostavio Odbor za europske poslove, aktom od 10. studenoga 2022. godine.

Stajalište RH Hrvatske o ovom Prijedlogu uredbe usvojila je Koordinacija za unutarnju i vanjsku politiku Vlade Republike Hrvatske Zaključkom KLASA: 022-03/22-07/353, URBROJ: 50301-21/22-22-3 na sjednici održanoj 10. listopada 2022. godine.

Stajalište Republike Hrvatske obrazložio je državni tajnik Ministarstva gospodarstva i održivog razvoja te istaknuo da se Prijedlog uredbe temelji na ciljevima Strategije EU-a za bioraznolikost do 2030. godine, gdje je navedeno da bi do 2050. godine svi ekosustavi trebali biti obnovljeni, otporni i primjereno zaštićeni, te da se bioraznolikost u Europi do 2030. treba usmjeriti prema oporavku. Prijedlogom uredbe utvrđuje se sveobuhvatni cilj: da se pridonese neprekidnom, dugoročnom i održivom oporavku biološki raznolike i otporne prirode na svim kopnenim i morskim područjima Unije obnovom ekosustava te da se pridonese postizanju ciljeva Unije za ublažavanje klimatskih promjena i prilagodbu tim promjenama, kao i ispunjenju njezinih međunarodnih obveza. Iz sveobuhvatnog cilja proizlazi više obvezujućih ciljeva i obaveza u pogledu obnove (restauracije) ekosustava koji vode prema oporavku ekosustava do 2030. godine te do ponovne uspostave dobrog stanja narušenih ekosustava na području cijele Unije do 2050. Tim bi mjerama do 2030. godine trebalo obuhvatiti barem 20 % kopnenih i morskih područja Unije, a do 2050. godine sve ekosustave koje je potrebno obnoviti. Nakon što se ekosustavi obnove, potrebno ih je održavati u dobrom stanju. Prijedlogom uredbe utvrđuje se i provedbeni okvir koji obvezuje države članice da procjenjuju stanje ekosustava, izrade nacionalni plan obnove te provode praćenje i izvješćivanje, dok su odredbe Uredbe podložne preispitivanju koje provodi Europska komisija.

RH pozdravlja Prijedlog uredbe te ističe da je iznimna raznolikost prirode u RH rezultirala je pravnom zaštitom (u mreži Natura 2000 i kroz zaštićena područja u nacionalnim kategorijama zaštite) oko 38 % kopna i preko 9 % mora pod nacionalnom jurisdikcijom. Iako je uvriježen stav kako je u RH priroda u dobrom stanju, podaci iz Izvješća RH o stanju očuvanosti vrsta i stanišnih tipova od interesa za EU, ukazuju da je njihovo stanje očuvanosti u RH nažalost nedovoljno poznato, dok je trećina u nepovoljnom stanju. RH ističe da, iako je važnost postizanja sveobuhvatnog cilja Uredbe neupitna, ako se uzme u obzir vremenski period do usvajanja uredbe i postavljanje predviđene strukture, uključujući donošenje nacionalnih planova restauracije, ostavlja malo vremena za postizanje obvezujućih ciljeva do 2030. godine. Dodatno, za postizanje obvezujućih ciljeva uredbe potrebno je osigurati dostatna dodatna financijska sredstava kao i neophodne ljudske kapacitete.

Vezano uz obvezu osiguranja da ne dođe do pogoršanja statusa očuvanosti stanišnih tipova za koje je dobro stanje utvrđeno, RH ističe da će biti potrebno uložiti veliki napor kako bi se ova obveza ispunila u područjima koja se nalaze izvan režima ekološke mreže Natura 2000. Dodatno, to

će iziskivati i analizu postojećeg zakonodavnog okvira kako bi se utvrdila njegova adekvatnost da osigura da ne dolazi do pogoršanja stanja.

Vezano uz ciljeve za obnovu urbanih ekosustava, u RH usvojen je Program razvoja zelene infrastrukture u urbanim područjima za razdoblje 2021.-2030. godine kao strateški dokument koji razrađuje ciljeve, prioritete i mjere za razvoj zelene infrastrukture u urbanim područjima RH radi uspostave održivih, sigurnih i otpornih gradova i naselja kroz povećanje energetske učinkovitosti zgrada i građevinskih područja, razvoj zelene infrastrukture u zgradarstvu te urbanu preobrazbu i urbanu sanaciju. Iako ovaj dokument treba služiti kao osnova za postizanje predloženih ciljeva, budući da je usvojen prije objave Prijedloga uredbe u njemu ipak nisu u potpunosti pokriveni svi ciljevi iz članka 6. Naglašava se da su potrebna pojašnjenja za stavak 2. podstavak b) u članku 6. Uredbe jer nije jasno odnosi li se isključivo na zelenu infrastrukturu na zgradama (zelene fasade, krovovi) ili i na zelenu infrastrukturu na građevinskim česticama zgrada. Primjena zelene infrastrukture na zgradama često nije tehnički i gospodarski izvediva te ukoliko se podstavak ne odnosi i na građevinske čestice zgrada RH predlaže da se ovaj podstavak izmjeni na način da se odnosi na poticanje, a ne obvezu, primjene zelene infrastrukture na zgradama. Nastavno na navedeno Vlada RH je usvojila Programe energetske obnove zgrada za razdoblje do 2030. (višestambenih, zgrada javnog sektora, zgrada koje imaju status kulturnog dobra) u kojima se uz energetske ili sveobuhvatnu obnovu zgrade potiče primjena zelene infrastrukture na zgradi (fasada, krov) te na čestici zgrade.

Nastavno na ciljeve za obnovu opravišača, s obzirom na činjenicu da u RH nemamo dostatnih podataka o divljim opravišačima, pokrenut je pilot projekt (Cro Buzz Klima) kojemu je cilj prikupiti prve sistavne podatke o divljim pčelama i muhamama lebdjelicama (na pet pilot područja), doprinijeti razvoju stručnih kapaciteta i testirati EU-ovu metodologiju praćenja opravišača. Glavni izazov za provedbu praćenja opravišača u RH bit će nedostatak resursa te posebno nedostatak stručnih kapaciteta, što je prepoznato i u prijedlogu EU-ove metodologije praćenja opravišača.

RH ističe zahtjevnost pokazatelja predloženih uredbom, od kojih u RH neki nisu još niti uspostavljeni, dok za neke praćenje postoji kraći vremenski period.

Stajalište ujedno sadržava prijedloge izmjena i dopuna niza članaka predložene Uredbe.

Odbor za zaštitu okoliša i prirode Hrvatskoga sabora, sukladno članku 152. stavku 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, bez rasprave, jednoglasno (7 glasova „za“) je utvrdio sljedeće:

MIŠLJENJE

Odbor podržava Stajalište Republike Hrvatske o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o obnovi prirode COM (2022) 304

Za izvjestitelja na sjednici Odbora za europske poslove određena je Sandra Benčić, predsjednica Odbora.

PREDSJEDNICA ODBORA

Sandra Benčić